

FACULTY OF
ECONOMICS AND
SOCIAL SCIENCES

Migrantu uzņemšana Eiropā: mācības no Krievijas iebrukuma Ukrainā

Informācija padziļinātās intervijas dalībniekiem par dalību pētījumā

Karš Ukrainā ir izraisījis lielāko bēgļu krīzi Eiropā kopš Otrā pasaules kara. Salīdzinot ar dažām citām bēgļu un migrantu grupām, Ukrainu uzņemšana Eiropā ir bijusi ārkārtīgi silta. Šī pētījuma mērķis ir izpētīt, kādi faktori ietekmē sabiedrības reakciju uz migrāciju un kā tās pielāgojas jauniem izaicinājumiem, mainot iebraucēju uzņemšanas vidi. Izejot ārpus ierastajiem naratīviem, WICE pētnieki meklē dziļākus iemeslus atšķirīgajām attieksmēm, kas var būt saistītas ar vēsturisko atmiņu, ģeopolitiskajiem un ideoloģiskajiem faktoriem, kā arī ikdienas pieredzi. Pētījuma mērķis ir izvairīties no plašiem vispārinājumiem un ilustrēt attieksmju daudzveidību un nosacītību atkarībā no tā, kas ir iebraucēji un kas ir tie, kuri viņus uzņem, tāpēc mūs interesē ļoti dažādu cilvēku viedokļi. Atšķirībā no iepriekšējiem pētījumiem WICE interesē ne tik daudz šķelšanās, aizspriedumi vai ksenofobija, bet gan tas, kas cilvēkus vieno un veicina solidaritāti ar migrantiem.

Pētījums balstās uz četru valstu gadījumu izpēti: Polijas, Latvijas, Ungārijas un Itālijas. Tas ietver vairākas sastāvdaļas (aptaujas un padziļinātās intervijas ar vietējiem iedzīvotājiem, fokusa grupas ar ukraiņu migrantiem, darbnīcas ar ekspertiem, kā arī naratīvu analīzi), nodrošinot visaptverošu un līdzsvarotu skatījumu, kas nepieciešams, lai veicinātu sabiedrības saliedētību.

Pašlaik mēs organizējam padziļinātās intervijas ar vietējiem iedzīvotājiem. Mēs vēlētos Jūs uzaicināt piedalīties šajā pētījumā. Tas palīdzēs labāk izprast, kā cilvēki mūsu valstī raugās uz migrāciju, kāda pieredze viņiem ir bijusi ar migrantiem un bēgļiem, kā viņi vērtē konfliktu starp Krieviju un Ukrainu, un mūsu valsts vēsturi un rīcību migrācijas jomā. Pēc 12–18 mēnešiem mēs vēlētos ar Jums sazināties atkārtoti, lai veiktu īsu interviju (20–30 minūtes) un noskaidrotu, kā Jūsu uzskati ir mainījušies, ņemot vērā mainīgo ģeopolitisko situāciju. Šī informācija, kas tiks izmantota rekomendāciju veidošanā, ļaus arī plānot efektīvāku politiku nākotnē.

Lūdzu, rūpīgi izlasiet šo informāciju, pārrunājiet to ar citiem, un, ja jums ir kādi jautājumi vai nepieciešama papildu informācija, lūdzu, sazinieties ar Evu Gaigalniecī pa tālruni +371 28602541; eva.gaigalniec@lu.lv. Papildu informācija ir pieejama arī projekta mājaslapā: wice.lu.lv.

Pateicībā,

Prof. Dr. Inta Mieriņa,
WICE projekta galvenā pētniece, Latvijas Universitāte
inta.mierina@lu.lv

FACULTY OF
ECONOMICS AND
SOCIAL SCIENCES

WICE: Migrantu uzņemšana Eiropā: mācības no Krievijas iebrukuma Ukrainā

INFORMĒTĀS PIEKRIŠANAS VEIDLAPA – padziļinātās intervijas

Kas veic šo pētījumu?

Pētījumu veic starptautiska pētnieku komanda, kas bāzēta Latvijas Universitātē, galvenās pētnieces prof. Intas Mieriņas vadībā, kura ir Diasporas un migrācijas pētījumu centra direktore. Šo projektu finansē Eiropas Pētniecības padome (WICE: ERC 101171955). Latvijā dalībniekus intervijām rekrutē SIA „TNS Latvia”. Plašāka informācija par projektu un pētnieku komandas locekļiem angļu un latviešu valodā ir pieejama: <https://wice.lu.lv/en/about-us/project-team/>

Kāds ir pētījuma mērķis?

Organizējot padziļinātās intervijas ar vietējiem iedzīvotājiem, mēs vēlamies niansētāk padziļināt izpratni par sabiedrības attieksmi pret imigrāciju, ņemot vērā strukturālos, politiskos, kultūras, ekonomiskos un ideoloģiskos ietekmes faktorus. Kā izskaidrot ārkārtīgi viesmīlīgo ukraiņu migrantu uzņemšanu salīdzinājumā ar daudzām citām bēgļu grupām? Kādi faktori var veicināt solidaritāti ar jaunpienācējiem? Tie ir daži no jautājumiem, uz kuriem mēs koncentrēsimies.

Kas notiks, ja es piekritīšu piedalīties?

Jums tiks lūgts piedalīties padziļinātā intervijā ar profesionālu pētnieku, WICE grupas pētnieku, kuras ilgums ir aptuveni 60 minūtes. Intervijas tiek organizētas tiešsaistē, Teams vidē, taču, ja vēlaties, iespējams vienoties arī par interviju klātienē vai, izņēmuma gadījumos, telefoniski.

Pēc piekrišanas intervijai, lūgsim Jūs tuvāko 3 – 5 dienu laikā piezvanīt Latvijas Universitātes pētniecei Evai Gaigalnicei pa tālruni +371 28602541, nosaukt savu vārdu un respondenta numuru un vienoties par intervijas datumu un laiku, kā arī vēlamo intervijas formātu (online, klātienē vai telefoniski). Ja 5 dienu laikā pēc piekrišanas intervijai nebūsiat paspējis (-usi) pats (-i) sazināties ar pētnieci, Eva Gaigalnice sazināsies ar Jums uz Jūsu rekrutētājam norādīto telefona numuru/-epastu.

Microsoft Teams platformā Jūs varat pievienoties zvanam, izmantojot [šo saiti](#), kas ir pieejama arī [īpašajā tīmekļa lapā](#).

Pirms intervijas sākuma mēs sniegsim jums īsu pētījuma pārskatu, kura laikā jums būs iespēja uzdot jebkādus jautājumus par pētījumu un personas datu apstrādi.

Pēc tam, ja vēl nebūsiat to izdarījis, mēs lūgsim jūs aizpildīt un parakstīt informētas piekrišanas veidlapu, izvēloties vienu no šīm iespējām:

FACULTY OF
ECONOMICS AND
SOCIAL SCIENCES

1. Elektroniskais paraksts, izmantojot Scrive: Veidlapu var parakstīt elektroniski, izmantojot drošo Scrive platformu¹. Intervijas sākumā intervētājs kopīgos ar jums saiti, lai parakstītu informētas piekrišanas veidlapu, izmantojot Scrive. Piekrišanas veidlapu iespējams parakstīt, izmantojot drošu elektronisko parakstu (kā eParaksts, Dokobit) un parakstīto dokumentu nosūtīt pa e-pastu vadošajam pētniekam: Eva Gaigalniece (eva.gaigalniece@lu.lv).
2. Tradicionāls (papīra) paraksts: Varat arī izdrukāt informētas piekrišanas veidlapu (pieejama PDF formātā šī dokumenta beigās vai lejupielādējama, izmantojot šo [saiti](#)), parakstīt to manuāli, nofotografēt vai skenēt un nosūtīt pa e-pastu vadošajam pētniekam: Eva Gaigalniece (eva.gaigalniece@lu.lv). Ja intervija notiek klātienē, veidlapu varat parakstīt tieši uz vietas pirms intervijas sākuma.

Pētnieks uzdos jautājumus par Jūsu pieredzi ar bēgļiem un migrantiem šajā valstī, kā arī par Jūsu viedokļiem un attieksmi migrācijas jautājumos politikas, vēstures un psiholoģisko faktoru kontekstā. Nav “pareizu” vai “nepareizu” atbilžu - mūs interesē dažādu cilvēku ar atšķirīgu pieredzi un uzskatiem viedokļi. Tomēr, ja ir jautājumi, uz kuriem Jūs nejūtaties ērti atbildēt, varat izvēlēties uz tiem neatbildēt.

Ja Jūs piekrītat, mēs ierakstīsim sarunu. Šādā gadījumā Jums ir iespēja paust noteiktus viedokļus vai pieredzi bez ieraksta, ja to vēlaties, t. i., “ārpus ieraksta”. Ieraksti tiks izmantoti tikai transkripcijas nolūkos un neatgriezeniski dzēsti pēc transkripcijas pabeigšanas. Ja Jūs nepiekrītat sarunas ierakstīšanai, bet esat gatavs dalīties ar savu pieredzi, mēs intervijas laikā veiksīm pierakstus. Tiešsaistes intervijās neatkarīgi no tā, vai ieraksts ir ieslēgts, Jūs jebkurā brīdī varat izslēgt kameru, ja to vēlaties.

Jūs jebkurā laikā varat lūgt pārtraukt ierakstu vai pašu sarunu un varat atteikties atbildēt uz jebkuru jautājumu, uz kuru nejūtaties ērti atbildēt, nesniedzot pamatojumu. Jūs arī jebkurā laikā varat atsaukt savu piekrišanu dalībai pētījumā bez papildu paskaidrojumiem.

Pēc 12–18 mēnešiem mēs ar Jums sazināsimies atkārtoti, lai veiktu īsu atkārtotu interviju (līdz 20–30 minūtēm), lai noskaidrotu, kā Jūsu viedoklis ir mainījies jaunāko notikumu iespaidā. Intervija var notikt tiešsaistē vai pa tālruni – atkarībā no jums ērtākā veida.

Kas ir atbildīgs par datu apstrādi šajā pētījumā?

Datu pārzinis:

Latvijas Universitāte, reģ. Nr. 3341000218; Raiņa bulvāris 19, Rīga, LV-1586, tālrunis: 67034777, e-pasta adrese: lu@lu.lv.

¹ Kad Jūsu piekrišana būs saņemta, izmantojot Scrive, parakstītais dokuments tiks lejupielādēts un droši glabāts mūsu lokālajās sistēmās Latvijas Universitātē un neatgriezeniski noņemts no Scrive arhīva. Scrive darbojas kā datu apstrādātājs WICE projekta vārdā, kas ir atbildīgs par Jūsu personas datu apstrādi. Lai iepazītos ar Scrive datu aizsardzības politiku, lūdzu, apmeklējiet vietni <https://www.scrive.com/privacy-notice>.

FACULTY OF
ECONOMICS AND
SOCIAL SCIENCES

Lai sazinātos ar Latvijas Universitātes datu aizsardzības speciālistu (DPO), lūdzu, rakstiet uz: datu.specialisti@lu.lv

Atbildīgā persona iestādē: prof. Inta Mieriņa, e-pasta adrese: inta.mierina@lu.lv

SIA „TNS Latvia”, reģ. Nr. 40003162446; Kronvalda bulvāris 3-2, Rīga, LV-1010, tālrunis: 67096300, e-pasta adrese: tns@tns.lv

Lai sazinātos ar SIA „TNS Latvia” datu aizsardzības speciālistu (DPO), lūdzu, rakstiet uz: datuaizsardziba@kantartns.com

Kas notiks ar datiem?

Dalība pētījumā ir brīvprātīga un konfidenciāla. Iegūtie dati tiks izmantoti tikai pētniecības nolūkiem. Intervijas ieraksts tiks dzēsts nekavējoties pēc transkripcijas pabeigšanas, un transkripts tiks pseidonimizēts; netiks saglabāta nekāda tieši identificējoša informācija. Piekrišanas veidlapa, kurā ietverti personas dati un kontaktinformācija, tiks glabāta šifrētā veidā, atsevišķi no intervijas transkripta un ieraksta, lai novērstu jebkādu iespējamu sasaisti. Visi dati tiks glabāti drošos apstākļos universitātes drošajā, piekļuvei kontrolētā mākoņkrātuvē visa projekta īstenošanas laikā, un tie būs pieejami tikai pētnieku komandai.

Respondentu personas dati, kurus pētījuma laikā rekrutēšanas procesā padziļinātajām intervijām ievāks pētījumu uzņēmums (piemēram, vārds, kontaktinformācija intervijas saskaņošanai), tiks glabāti droši, ievērojot Eiropas Savienības Vispārīgo datu aizsardzības regulu un novēršot nesankcionētu piekļuvi. Šie dati tiks glabāti tikai tik ilgi, cik nepieciešams pētījuma pabeigšanai un kvalitātes pārbaudēm. Pētījumu uzņēmums ievāc tikai būtiskos personas datus. Netiek glabāti lieki identifikatori. Šo personas datu sasaistīšana ar konkrētām atbildēm nebūs iespējama, jo pētījumu uzņēmumam nebūs piekļuves ne interviju ierakstiem, ne transkriptiem.

Vai mans privātums tiks ievērots?

Pētījuma dalībnieku identitāte būs zināma tikai tam pētniekam, kurš veic interviju. Visi iespējamie identifikatori, piemēram, Jūsu vārds piekrišanas veidlapās un kontaktinformācija, kas tika izmantota, lai ar jums sazinātos, tiks glabāti atsevišķi. Interviju ieraksti tiks dzēsti nekavējoties pēc transkripcijas, un transkripts tiks pseidonimizēts.

Viss intervijā teiktais, kas varētu identificēt dalībnieku, tiks dzēsts pirms tam, kad transkribētais teksts būs pieejams citiem. Publicējot pētījuma rezultātus, tiks izmantoti pseidonīmi (vārdi, kas tiek lietoti īsto vārdu vietā privātuma aizsardzībai), lai neviens nevarētu identificēt pētījuma dalībniekus. Jūsu sniegtā informācija pētījuma laikā tiks apstrādāta, apkopota un pseidonimizēta tā, lai tā vairs nebūtu personu identificējoša un to nevarētu sasaistīt ar jums. Personas dati tiks glabāti droši un būs pieejami tikai pētījumā iesaistītajiem darbiniekiem.

Kāds ir datu vākšanas tiesiskais pamats?

Datu apstrādes tiesiskais pamats, kā noteikts GDPR 6. pantā, ir pētījuma dalībnieka piekrišana, kā arī nepieciešamība apstrādāt datus uzdevuma izpildei sabiedrības interesēs vai īstenojot datu pārzinim piešķirtās oficiālās pilnvaras.

FACULTY OF
ECONOMICS AND
SOCIAL SCIENCES

Kam būs piekļuve datiem?

Tikai profesionāli pētnieki, kas iesaistīti interviju veikšanā, varēs piekļūt kontaktinformācijai un citiem personas datiem, kas ievākti pētījuma ietvaros. Visi dati tiks glabāti konfidenciali un netiks nodoti plašsaziņas līdzekļiem vai trešajām personām. Izņēmumi no šī noteikuma ir gadījumi, kad tiek atklāts, ka pastāv konkrēts, tūlītējs apdraudējums kādas personas vai personu fiziskai drošībai un labklājībai. Šādos gadījumos pētniekiem var rasties pienākums sniegt šo informāciju attiecīgajām trešajām personām.

Anonimizēti un pseidonimizēti dati var tikt nodoti trešajām personām zinātniskās pētniecības nolūkos, lai veicinātu zināšanu attīstību par mūsdienu sabiedrību. Jebkuram turpmākam pētījumam būs jāievēro datu apstrādes un drošības prasības, kas nav vājākas par šeit aprakstītajām.

Cik ilgi dati tiks glabāti?

Anonimizēti un pseidonimizēti dati tiks glabāti pētniecības nolūkiem bez laika ierobežojuma. Jūsu sniegtā kontaktinformācija tiks glabāta šifrētā veidā un atsevišķi no aptaujas datiem līdz brīdim, kad šī informācija kļūs lieka, proti, pēc otrās intervijas. Ieraksti tiks glabāti līdz brīdim, kad būs sagatavoti transkripti.

Kas notiek, ja es pārdomāju?

Dalība šajā pētījumā ir brīvprātīga. Jūs varat atteikties piedalīties, izstāties no pētījuma vai atsaukt savu piekrišanu jebkurā laikā, rakstot Evai Gaigalnieci, pētniecei, kura atbild par interviju veikšanu Latvijā. Šādā gadījumā Jūsu dati tiks neatgriezeniski dzēsti un netiks izmantoti analīzē. Jūs varat piekrist tagad un mainīt savu lēmumu vēlāk bez jebkādam negatīvām sekām.

Vai man tiks atlīdzināts par veltīto laiku?

Visi pētījuma dalībnieki saņems nelielu atlīdzību par veltīto laiku un ieguldījumu.

Vai pētījuma rezultāti tiks publicēti?

Pētījuma rezultāti tiks publicēti pētījumu ziņojumos, akadēmiskos žurnālos un grāmatās, kā arī izmantoti politikas ieteikumos. Tie tiks prezentēti konferencēs un darbnīcās un var tikt iekļauti izglītības materiālos, sabiedriskās komunikācijas pasākumos un nākotnes politikas veidošanā. Dalībnieki varēs sekot līdzi pētījuma rezultātiem projekta mājaslapā www.wice.lu.lv.

Kādi ir riski, piedaloties pētījumā?

Galvenie līdzdalības riski ir saistīti ar iespējamiem datu aizsardzības pārkāpumiem, kas var radīt kaitējumu atsevišķiem dalībniekiem. Ir ieviestas atbilstošas procedūras, lai šos riskus mazinātu.

Kas ir izvērtējis pētījuma projektu?

Projektu ir izvērtējusi un apstiprinājusi Latvijas Universitātes Humanitāro un sociālo zinātņu fakultātes Ētikas komiteja.

FACULTY OF
ECONOMICS AND
SOCIAL SCIENCES

Kur es varu iegūt papildu informāciju par pētījumu?

Ja jums ir jautājumi vai komentāri, lūdzu, apmeklējiet WICE projekta mājaslapu: <https://wice.lu.lv/en/>, kur pieejama informācija angļu un latviešu valodā, vai sazinieties ar projekta vadītāju prof. Intu Mieriņu pa e-pastu inta.mierina@lu.lv vai ar jebkuru no pētnieku komandas locekļiem, kuru kontaktinformācija pieejama vietnē: <https://wice.lu.lv/en/about-us/project-team/>.

Datu subjekta tiesības un to īstenošana

Visā datu apstrādes periodā Jums kā datu subjektam ir tiesības pieprasīt informāciju, iebilst pret datu apstrādi vai nodošanu, pieprasīt datu labošanu un grozīšanu, kā arī to bloķēšanu un dzēšanu.

1. Pirmais solis ir informēt Evu Gaigalniecī – pētnieci, kura atbild par interviju veikšanu Latvijā, zvanot pa tālruni +371 28602541 vai rakstot uz e-pastu: eva.gaigalniece@lu.lv
2. Otrais solis, ja sniegtā atbilde jūs neapmierina vai tiek kavēta, ir sazināties ar Latvijas Universitātes datu aizsardzības speciālistiem, rakstot uz datu.specialisti@lu.lv
3. Datu apstrādes pārkāpumu gadījumā jums ir tiesības vērsties uzraudzības iestādē: Latvijas Datu valsts inspekcijā, tālr. +371 67223232, e-pasts: info@dvi.gov.lv

Personas dati, kas iegūti pētījuma laikā, tiks apstrādāti saskaņā ar Eiropas Savienības Vispārīgo datu aizsardzības regulu (GDPR), kā izklāstīts Dalībnieka informācijas lapā.